

REFERAT Facaderådet d. 07-06-2021

Mødedato Mandag d. 07. juni 2021 kl. 18:00

Mødested Mødelokale 2 og 3

Indholdsfortegnelse

Stilblade for Nyborg Bymidte - 3 hæfter med råd og vejledning i vedligeholdelse og renovering af t	3
Ændringer af facade i Adelgade 3, Nyborg.....	5
Vindues udskiftning i Mellemgade 20 og Mellemgade 22, Nyborg.....	7
Butiksfacade i Vestervoldgade 36-38, Nyborg.....	9
Eventuelt.....	11
Næste møde.....	12

Punkt 1: Stilblade for Nyborg Bymidte - 3 hæfter med råd og vejledning i vedligeholdelse og reovering af bevaringsværdige huse

Sagsfremstilling

1. Stilblade for Nyborg Bymidte - 3 hæfter med råd og vejledning i vedligeholdelse og reovering af bevaringsværdige huse

Sagsnr.	450-2021-8129	Initialer	PEH	Åbent

Sagsfremstilling

Stilbladene henvender sig fortrinsvis til husejerne i Nyborg Bymidte og kommer med råd og vejledning til, hvordan de kan vedligeholde og renovere deres huse i overensstemmelse med bevaringsværdierne. Stilbladene udføres som hæfter for hver stil-/arkitekturperiode, -'Klassicismen og Nyklassicismen', 'Historicismen' og 'Modernismen og nyere huse', således i alt 3 hæfter på ca. 50 sider hver.

Stilbladene udarbejdes i et samarbejde mellem Lokalhistorisk Arkiv og Teknik- og Miljøafdelingen og vil udover vejledningerne også indeholde en introduktion til arkitekturperioderne i Nyborg, nationalt og internationalt og også henvende sig til politikere og andre. Stilbladene vil være tilgængelige på kommunens hjemmeside som PDF og som tryk på Lokalhistorisk Arkiv og i Teknik- og Miljøafdelingen.

Vedhæftet er udkast til de tre vejledninger for vedligeholdelse af huse fra perioderne klassicismen, historicismen og modernismen. Vedhæftet er også udkast til en introduktion til modernistisk arkitektur. Introduktionerne til klassicistisk og historicistisk arkitektur vil blive præsenteret på Facaderådets møde efter sommeren.

Stilbladene vil i deres færdige form have i alt ca. 50 sider og udarbejdes i A4-størrelse højformat, så det kan printes overalt. Bladene indeholder tekst og mange billeder, illustrationer og kort, så de er nemt tilgængelige. Endeligt layout vil ske ved Østfyns Museers grafiker.

Økonomiske konsekvenser

Ingen. Trykkes lokalt ved Intern Service.

Indstilling

Det indstilles, at der arbejdes videre med stilbladene for Nyborg Bymidte med henblik på, at de bliver færdige i efteråret 2021. De vil her blive præsenteret for Teknik- og Miljøudvalget.

Sagen afgøres i

Facaderådet

Bilag

- 450-2021-119649 Udkast til stilblad om modernistiske huse i Nyborg bykerne
- 450-2021-119648 Udkast - Modernismen - råd og vejledning til modernistiske huse
- 450-2021-119647 Udkast - Klassicisme - råd og vejledning til klassicistiske huse
- 450-2021-119646 Udkast - Historicismen - råd og vejledning til historistiske huse

Beslutning i Facaderådet 7. juni 2021:

Fraværende:

Det anbefales, at der arbejdes videre med stilbladene for Nyborg bymidte, som præsenteres igen på Facaderådets møder i efteråret med henblik på, at de bliver færdige i efteråret 2021. De vil blive præsenteret for Teknik- og Miljøudvalget samlet.

Bilag

Udkast til stilblad om modernistiske huse i Nyborg bykerne

Udkast - Modernismen - råd og vejledning til modernistiske huse

Udkast - Klassicisme - råd og vejledning til klassicistiske huse

Udkast - Historicismen - råd og vejledning til historistiske huse

Punkt 2: Ændringer af facade i Adelgade 3, Nyborg

Sagsfremstilling

2. Ændringer af facade i Adelgade 3, Nyborg

Sagsnr.	450-2020-60169	Initialer	PEH	Åbent

Sagsfremstilling

Ejendommen Adelgade 3, 5800 Nyborg, ligger på 'Rigets Hovedstrøg', som er det historiske vejforløb, der forbinder Landporten med havnen, og som alle rejsende indtil 1936 skulle igennem for at krydse landet og Storebælt. Og der er stort fokus i kommunen for at bevare bygningerne på dette gadeforløb i deres oprindelige udformning.

Adelgade 3 er opført i funktionalisme, tegnet af arkitekterne Herman Ricka og Louis Lange fra Odense, som også har tegnet Vestervoldgade 36 og Vestervoldgade 38. Den fremstår tidstypisk og velproportioneret, og er en fin repræsentant for dansk arkitektur i den "funktionelle tradition" fra efterkrigstiden. Bygningen har murerarbejde udført i høj kvalitet i tegl og travertin og rummer mange gode detaljer som fint forarbejdede bronzedetaljer, originale indgangsdøre, fint forarbejdede gelændere og originale indvendige trapper. Huset har en SAVE-værdi på 3 og dermed høj bevaringsværdi.

Bygherre ønsker at ændre erhvervslejemålene i stueetagen til boliger. Den eksisterende store skydedør mod Adelgade vil medføre lyd- og trækgener, hvorfor bygherre ønsker at ændre den til et vindue. Der ændres i øvrigt ikke på den øvrige facade, som den er i dag, og der fastholdes indgang fra gaden med døren til trappeopgangen.

I fremsendt facadetegning vil vinduet ind til boligen blive udformet som en dør med vinduespartier inspireret af den oprindelige dør, som bygningen er tegnet med, og facadeudtrykket vil nærme sig det oprindelige som set på et foto fra 1978, som dog generelt er ændret meget siden husets opførelse.

Lokalplan nr. 306, Nyborg Bymidte og Voldanlæg, tillader ændring fra erhverv til bolig i området, men nedlæggelse af døre mod gaden tillades ikke. Lokalplanen tillader ikke at nedlægge indgange mod gaden:

"§ 9.1 Eksisterende indgange fra gaden skal opretholdes, og nye indgange skal etableres fra gade eller port. På hjørnehuse skal adgang ske via de afskårne hjørner."

Facaderådet bedes vurdere, om ændringen kan tillades i lyset af, at facaden ved ændringen bliver mere som den oprindelige og derved generelt forbedrer husets arkitektur.

Vedhæftet er tegninger af den ny facade, Lokalhistorisk Arkivs redegørelse og Teknik- og Miljøafdelingens præsentation af Adelgade 3.

Økonomiske konsekvenser

Ingen

Indstilling

Det indstilles, at der gives dispensation til ændringer af facaden i Adelgade 3, hvis de udføres med de rette tilretninger for eksempel af dørens størrelse.

Sagen afgøres i

Teknik- og Miljøafdelingen på baggrund af Facaderådets vurdering.

Bilag

450-2021-117743 Opstalt facade nyt vinduesparti ny - Adelgade 3, Nyborg

450-2021-119650 Lokalhistorisk Arkiv - Adelgade 3

450-2021-119966 Præsentation Adelgade 3 - Facaderådet 7. juni 2021

Beslutning i Facaderådet 7. juni 2021:

Fraværende:

Det anbefales, at dørpartiet kan erstattes med et nyt vinduesparti uden sprosse- eller rammeopdeling. Murstykket beklædt med travertin, som ses under vinduespartierne på begge sider, skal videreføres under vinduet. Der skal fremsendes en mere fyldestgørende tegning til Teknik- og Miljøafdelingen inden godkendelse.

Jævnfør Lokalplan nr. 306, § 3, områdets anvendelse tillades bolig i stueetage i Adelgade 3.

Teknik- og Miljøudvalget orienteres om sagen.

Bilag

Opstalt facade nyt vinduesparti ny - Adelgade 3, Nyborg

Lokalhistorisk Arkiv - Adelgade 3

Præsentation Adelgade 3 - Facaderådet 7. juni 2021

Punkt 3: Vindues udskiftning i Mellemgade 20 og Mellemgade 22, Nyborg

Sagsfremstilling

3. Vindues udskiftning i Mellemgade 20 og Mellemgade 22, Nyborg

Sagsnr.	450-2021-422	Initialer	PEH	Åbent

Sagsfremstilling

Husene på Mellemgade 20, 5800 Nyborg, opført efter bybranden i 1797, og Mellemgade 22, 5800 Nyborg, opført 1878, er i Lokalplan nr. 306 en del af det historiske område 'Middelaldergaderne', der hører til den ældste og mest bevaringsværdige del af bykernen. Facadernes klassicistiske præg har en sjælden ensartethed, der gør gaden til en af de fineste byrum i byen.

Genopbygningen efter brandene 1796-97 medførte det ensartede klassicistiske præg på Nyborg, som gav byen prædikatet "Lille København". Klassicismens by er i kraft af sin velbevarede bebyggelse af høj arkitektonisk kvalitet en helhed, der repræsenterer en selvstændig kulturarv. Klassicismens Nyborg kan måle sig med det samtidige klassicistiske København og er i nordeuropæisk sammenhæng ret unik og dermed af både national og international kulturarvsinteresse.

En bygnings vinduer og døre har stor betydning for bygningens udtryk. Udskiftes ældre vinduer med nye i en anden stilart, forandres husets udtryk væsentligt. Derfor bør man altid forsøge at vedligeholde de oprindelige vinduer og døre, eller udskifte dem med nye, der passer til husets alder og stilart.

Bygherre har uden byggetilladelse i begge huse udskiftet de eksisterende vinduer mod Mellemgade (en blanding af nyere termovinduer og ældre enkeltlagsvinduer) til termoruder med synlige glasnæser i aluminium. Disse er ikke tilladt i de historiske områder i bykernen jævnfør Lokalplan nr. 306:

"§ 8.3 Vinduer i de historiske områder og vinduer i fredede bygninger og i bygninger med høj bevaringsværdi i lokalplanens område skal udføres i træ som koblede rammer med enkeltlagsruder yderst eller med forsatsruder."

I Mellemgade 22 er alle vinduer på 1. sal udskiftet. I Mellemgade 20 er kun enkelte vinduer på 1. sal og i kvisten udskiftet og ikke med vinduer svarende til eksisterende, hvorved facaden her har fået et uensartet præg.

Der er siden lokalplanens vedtagelse besluttet at tillade termoruder med sprosser som kitfalsvinduer i en række ejendomme i bykerne, men Mellemgade 20-22 er ikke en af disse ejendomme, da de har høj bevaringsværdi – SAVE-værdi 1-4.

Ansøger vil søge om dispensation til de allerede isatte vinduer. Teknik- og Miljøafdelingen har endnu ikke modtaget ansøgningsmateriale, som kan benyttes i forhold til en ansøgning.

Facaderådet bedes tages stilling til, om bygherre skal skifte de isatte vinduer til vinduer med koblede rammer, som lokalplanen bestemmer.

Vedhæftet er Lokalhistorisk Arkivs redegørelse og Teknik- og Miljøafdelingens præsentation af Mellemgade 20 og 22.

Økonomiske konsekvenser

Ingen.

Indstilling

Det indstilles, at der ikke gives dispensation til den nuværende vinduesudskiftning i Mellemgade 20 og Mellemgade 22.

Sagen afgøres i

Teknik- og Miljøafdelingen på baggrund af Facaderådets vurdering.

Bilag

450-2021-119645 Lokalhistorisk Arkiv - Mellemgade 20

450-2021-119959 Præsentation Mellemgade 20-22 - Facaderådet 7. juni 2021

Beslutning i Facaderådet 7. juni 2021:

Fraværende:

Det anbefales, at der ikke gives dispensation til de udskiftede vinduer i Mellemgade 20 og 22, og det fastholdes, at lokalplanens bestemmelser om vinduer skal overholdes.

Bilag

Lokalhistorisk Arkiv - Mellemgade 20

Præsentation Mellemgade 20-22 - Facaderådet 7. juni 2021

Punkt 4: Butiksfacade i Vestervoldgade 36-38, Nyborg

Sagsfremstilling

4. Butiksfacade i Vestervoldgade 36-38, Nyborg

Sagsnr.	450-2021-17404	Initialer	PEH	Åbent

Sagsfremstilling

Vestervoldgade 36-38, 5800 Nyborg, er opført i 1959 og tegnet af arkitekterne Herman Ricka og Louis Lange. To sammenbyggede forhuse i to etager. Facader i beton, hvidmalede. Bånd af tætsiddende vinduer mellem piller, i nr. 38 i begge etager, i nr. 36 i overetagen, under vinduerne oprindeligt felter i blå glas men nu hvidt glas. Huset har en SAVE-værdi på 5, middel bevaringsværdi.

Bebyggelsen er modernistisk arkitektur fra halvtredserne med god arkitektoniske kvalitet. Særligt værdifulde er oprindelige elementer som de stiltypiske vinduer med blå vinduesbånd (bevaret i nr. 36) og indgangsdør i mahogni. Underetagen har delvist lukkede facader. Lave tage beklædt med kobber.

Nyborg Cykler påtænker at påsætte glaspartier ud mod Vestervoldgade i samme størrelse som det ene eksisterende udstillingsvindue. Glaspartierne skal indeholde fotostater med stemnings- og situations billeder af fritidslivet på cykel og skal gøre cykelbutikken, der har indgang mod Adelgade, mere synlig i bybilledet. Facadens stueetage mod Vestervoldgade fremstår nu som mur med kun et udstillingsvindue, og det er ansøgers ambition, at facaden med ændringen vil opfattes som mere imødekommende og trække kunder til.

Lokalplan nr. 306 tillader ikke permanente streamers eller anden form for afdækning på butiksruder, og vinduer mod gade må ikke blændes af eller påklistres, så det får karakter af afblænding, og hvert vindueshul må højst have 25 % afdækning jævnfør lokalplanen:

”§ 14.13 Skiltetekst på butiksruder må kun udføres med enkeltbogstaver. Der må ikke opsættes permanente streamers eller anden form for afdækning på butiksruder, kun i forbindelse med midlertidige oplysninger om udsalg og lign. Vinduer mod gade må ikke blændes af eller påklistres, så det får karakter af afblænding og hvert vindueshul må højst have 25% afdækning”.

Facaderådet bedes tage stilling til, om facadeændringen mod Vestervoldgade kan tillades, og om det vil være til gavn for husets arkitektur og byen.

Vedhæftet er skitse fra Nyborg Cykler, Lokalhistorisk Arkivs redegørelse og Teknik- og Miljøafdelingens præsentation af Vestervoldgade 36 og 38.

Økonomiske konsekvenser

Ingen

Indstilling

Det indstilles, at der gives dispensation til butiksfacade i Vestervoldgade, hvor der opsættes glaspartier, der indeholder fotografier, hvis det udformes på en måde, der understøtter husets arkitektur. Glaspartierne må gerne indeholde butikkens navn men ikke reklamere for produkter.

Sagen afgøres i

Teknik- og Miljøafdelingen på baggrund af Facaderådets vurdering.

Bilag

450-2021-117712 NC-facadedeko-skitse-k1 - Vestervoldgade 36-38, Nyborg

450-2021-119651 Lokalhistorisk Arkiv - Vestervoldgade 36-38

450-2021-119954 Præsentation Vestervoldgade 36-38 - Facaderådet 7. juni 2021

Beslutning i Facaderådet 7. juni 2021:

Fraværende:

Det anbefales, at Teknik- og Miljøafdelingen kan give dispensation til butiksfacade i Vestervoldgade, hvor der opsættes glaspartier, der indeholder fotografier, hvis det udformes på en måde, der understøtter husets arkitektur. Glaspartierne skal udføres med rammer og må gerne indeholde butikkens navn men ikke reklamere for produkter.

Bilag

NC-facadedeko-skitse-k1 - Vestervoldgade 36-38, Nyborg

Lokalhistorisk Arkiv - Vestervoldgade 36-38

Præsentation Vestervoldgade 36-38 - Facaderådet 7. juni 2021

Punkt 5: Eventuelt

Sagsfremstilling

5. Eventuelt

Sagsnr.	450-2021-746	Initialer	PEH	Åbent

Bilag

450-2021-126474 Forslag fra Nyborg Grundejerforening 4. juni 2021 om at udvide Facaderådets arbejdsområder til at omfatte råd og vejledning om udnyttelse af pladsen på veje og fortove - udeservering, reklameskilte, blomsterkummer etc

Beslutning i Facaderådet 7. juni 2021:

Fraværende:

Teknik- og Miljøafdelingen indstiller, at forslaget sendes videre til Teknik- og Miljøudvalget.

En oversigt over p-pladser i byen kan findes på kommunens hjemmeside under Borger / By,-trafik og miljø / Veje og trafik / Parkering.

Bilag

Forslag fra Nyborg Grundejerforening 4. juni 2021 om at udvide Facaderådets arbejdsområder til at omfatte råd og vejledning om udnyttelse af pladsen på veje og fortove - udeservering, reklameskilte, blomsterkummer etc

Punkt 6: Næste møde

Sagsfremstilling

6. Næste møde

Sagsnr.	450-2021-747	Initialer	PEH	Åbent

Beslutning i Facaderådet 7. juni 2021:

Fraværende:

Næste møde i Facaderådet afholdes 30. august 2021.